

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۰/۰۳/۰۷

حکیم روان

افغانی ټولنه او د بنځو ضد تفکر

په وروسته پاتې دودیزو او قبیلوي ټولنو کې د دې ټولنو د ټولنیزو مناسباتو سره متناسب کلتور هم دودیز او قبیلوي وي.

په ټولو وروسته پاتې ټولنو کې په ځانګړې توګه په اسلامي ټولنو کې د پلارواکي يا پلارسالارۍ غیر عادلانه ټولنيز اړیکې حاکم دي . په اسلامي ټولنو کې حتی د اسلام د مقدس دین د ارشاداتو پر خلاف د بنځو پر ضد روحيې د شرم او حیا کرښې له منځه وړي دي . مثلاً په قرآن کې (خلق الانسان) ويل شوي دي د انسان کلمه پر بنځه او نر دواړو يو ډول اطلاق کيږي . مانا دا چې د اسلام له نظره بنځه او نرله حقوقی نظره سره برابر دی . بیا قرآن وايي چې علم پر مسلمان فرض دی . بنځي او سړي دواړو ته مسلمان ويل کيږي . قرآن نه دی ویلي چې علم پر سړي فرض دی . بدمرغی داده چې مسلمانانو اصلی اسلام هېر کړی او د رښتیني اسلام پر ځای يې د خپلو خواهشاتو سره د مطابق اسلام پیروي پیل کړیده . دا چې قرآن وايي : (لا اکراه فی الدین) یانې په دین کې زور نه شته . خو په عمل کې د نړۍ خلک یواځې د زور او خشونت شاهدان دي . مجاهدین-طالبان -داعشیان له انسانانو په الله اکبر ویلو سره سرونه غوڅوي او د قرآن ددې مبارک آیت پر خلاف وايي چې اسلام د شمشیر په زور راغلی دی . د تأمل وړ خبره داده چې یواځې مسلمانان سرونه غوڅوی او انتحاري بریدونه کوي ! د لا اکراه فی الدین سره ضدیت او دښمنی یواځې طالب ، مجاهد او داعش کوي . مسلمانان قرآن کریم ته د عقل په سترګو نه ګوري ، له قرآن څخه هغه څه خوښوي او هغه څه انتحاري چې د دوی د وروسته پاتې استبدادي تفکر سره برابر وي . مثلاً په قرآن کې به د لاس پرې کول او سنگسار وي ، خو مونږ په قرآن کې د بښني مقام ، صله رحمی ، تعقل ، پوهه او تدبیر ، عدل او انصاف او اصلاح کول چې قرآن د همدې ارزښتونو د پاره نازل شوی دی بیا نه وینو.....؟ په قرآن کې د نورو پیغامبرانو کیسې ولې راغلی دي ؟ د دې د پاره چې انسان له تېر نه عبرت واخلي . د حضرت عیسی (ع) په وخت کې خلکو غوښتل یوه بنځه سنگسار کړي . عیسی (ص) ورته را مخکې شو او پر ټولو يې غږ وکړ چې پر دې بنځه به لومړی گذار هغه څوک کوي چې هیڅکله يې ګناه نه وی کړي . ټول پوه شول چې هیڅوک بی ګناه نه شته او د خلکو وحشت يې مهار کړ . خو په خواشینۍ سره مونږ د طالبانو له خوا د بنځو د سلګونو سنگسارونو او سرونو پرې کولو او په ملای عام کې د بنځو د شلاق او درو د وهلو شاهدان یو .

دا چې د افغانستان مظلومی بنځي د طالبانو له راتګه وېره لري او حتی نړیوال له هره حیثه په ځانګړې توګه د بنځو په اړه طالبانو ته د مرګونې ګواښ په سترګه ګوري ، بی بنسټه نه ده . د افغانی دود له امله بنځو ته ډېر درناوی کيږي . افغانان په خپل منځي شخړو کې یو بل سره وژني ، خو د یو بل بنځي نه وژني .

طالبان نه یواځې د اسلام څخه غلط تعبیر وړاندې کوي ، بلکې خپلو افغانی دودونو ته هم درناوی نه کوي او د بنځو پر ضد غیر انسانی او غیر اسلامي زور زیاتي کوي .

طالب بنځي يې محرمه له کوره راوتلو ته نه پریږدي . په کوتکو او کیبلونو يې وهی . طالب هیروي چې د طالب او مجاهد له برکته افغان ټولنه په ملیونونو بی سرپرسته کوندي او یتیمان لري . آیا طالب واکمن دي کونډو او یتیمانو ته کور ته ډوډی ور وړي ده ؟ هغوی باید مزدوری او خواری وکړي ، تر څو خپلو ماشومانو ته ډوډی ور وړي . طالب د خپلې واکمنۍ په مهال یوه ویاله ، یو کاریز ، یو سرک ، یو روغتون ، یو ښوونځي ، یو سرک ، یو پل ، یوه کارخانه ، بالاخره یو شی د نموني په توګه نه جوړوي ، خو کونډې او یتیمان له کوره په راوتلو سره محکوموي . د غله لاس پرې کوي ، خو کار او د ډوډۍ پیدا کولو امکانات نه ورته برابروي .

د پاڼو شمیره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خیر و لولئ

طالب د قرآن څخه د خپل جهالت د خوښې شیان آخلی او نور هیروي . قصاص مني ، خو هیروي چې حضرت پیغامبر (ص) په خپله آخینه وینا کې د عرفات پر غونډیې مسلمانانو ته په خطاب کې وویل چې انتقام مه آخلی او بښني ته پر انتقام ترجیح ورکړئ او د بنځو سره ښه وکړئ . خو طالب د اسلام د روح او روان خلاف ، اسلام په قصاص ، د لاسو په پرې کولو، په صحرايي محاکمو ، سنگسار او د بنځو سره په دښمنۍ کې خلاصه کوي .

د افغان بنځو سره د سړیو بد سلوک ، د پوزې او غوړونو پرې کول، وهل ټکول د سړی د وحشت ، بربریت او حیوانیت ثبوت دی ، چې اکثرا په نړیوالو مطبوعاتو کې انعکاس مومي او د افغان انسان انسانیت تر پوښتنې لاندې راوړي . دا سړی دی چې د افغانی ټولني نړیوال هويت ته زیان رسوي . د اسلامه بی خبره او بدمرغه ملا وایي چې بنځي ځکه باید له کوره راونه وځی چې سړي تحریک کيږي . د ناپوهه ، جاهل، رانده او ګوډ ملا نه د تعقل او سالم قضاوت توقع ، د هندو له کوره د قرآن د راوتو توقع ده . کله چې سړی لکه حیوان خپل غرایز کنترول کولای نه شي ، نو لازمه ده چې سړی په کور کیني نه بنځه . د سړي د کمزورتیا ، حیوانیت او وحشت په وجه ولي بي گناه بنځي محرومیت وګالي؟

طالب د اسلام تر نامه لاندې په جومات کې په نمونځ کوونکو انتحاری برید کوي . روشنفکر د آزادی او دموکراسی تر نوم لاندې د یوې ځوانې میرمنې مقرری نه شی زغملای او د اسلامی ارزښتونو ، پښتو او پښتونولۍ پر خلاف د حکومت او خپلي افغانی خور په ادرس بدې ردې آن له کنځلو هم ډډه نه کوي . ځان غوښتونکی احمقان بنځي په بدلمنی تورنوي . فکر نه کوي چې بنځه د نارینه مور ، خور او لور ده . پریږده چې د اوږدو پیړیو له محرومیت ، ګواښونو ، توهین او تحقیر وروسته په سیاسی ، اقتصادی او ټولنیزو چارو کې خپلي انسانی وړتیاوې ثابتې کړي . د بنځي ضد شرموونکی طالبی – جهادی سړی سالاره تفکرزموڼر د ټولني فضا او قضاء په بګونونکو تیارو پوښلي ده .

زموڼر په ټولنه کې بنځه د سړي د رانده قضاوت په وجه ، بي له گناه او بي له ځانګړی اتهامه، اسیره ده . افغانان بي له هيڅ دليله په خپلو بنځو اعتبار نه لري . په کورونو کې بي بندوي او خپلي بنځي په اسارت کې خوندي ويني . زما له نظره د بنځو له پاره له درد او کړاو ډک ژوند ، د سړي له پاره د شرم ځای دي . جاهل سړی د بنځو آزادي او برابري، پوهه او علمیت ، په ټولنه کې د وړ مقام تر لاسه کول د بنځو د عزت او عفت بریادي بولي . په دې توګه نیمه ټولنه اسیره او د کور په دیوالونو کې د سړي سالاره رانده تفکر له پایلي محصوره او بندي ده او په ټولنیز ژوند کې له ګډون څخه محرومه ده . دا محرومیت موند ته د ټولني د نیم وجود د فلج په بیه تماميږي . آیا نیم فلج وجود د یوه سالم او پوره فعال وجود نقش لوبولای شی ؟ افغانی بنځي او سړي دا هیروي چې د افغانستان په تاریخ کې کوم سړي د میوندي ملالی رول لوبولای شو ؟ که نازو آنا او زرغونه آدي او نوري اتلی بنځي نه وای ، سړیو به میرویس خان ، احمدشاه او شېرشاه سوري ، پیر روښان ، خوشال ، آمان الله او پاچاخان له کومه کاوه .

د افغانی ټولني په څېر ټولنو کې حتی بنځي خپل اسارت په سړي سالارانه ګوډ منطق توجیه کوي او خپل اسارت خپل برخلیک بولي ، مرئیتوب خپله ازلی برخه بولي او ځان ته د انسان په ارزش قایلې نه دي . دوامداره محرومیت د سړي سالاری انسانی ضد تفکر ، د بنځي ذهنیت مریې کړی دی . له دې مرئیتوبه د خلاصون له پاره لازمه ده چې افغان بنځي د نړۍ د بنځو د آزادي غوښتونکو او عدالت پسنده غورځنګونو له تجربو زده کړه وکړي او د مدرنو ټولنو د بنځو په څېر خپل حقوقی شعور لوړ کړي . په دې ټولنو کې بنځي خپل عزت په محرومیت او اسارت کې نه ، بلکې په آزادی ، حقوقی برابری او د ژوند په ټولو ډګرونو کې په مساویانه سهم او مشارکت کې ويني .

افغانه بنځه باید خپل شخصیت ، مورنی حیثیت ، او انسانی هويت ته درناوی ولري او په ټولنه ، سیاست او اقتصاد کې خپل طبیعي مقام تثبیت کړي .

افغان بنځه باید یواځې د ټولني د نفوس نیمايي نه بلکه د ټولني د معنویت او شخصیت نیمايي ، د ټولني د ارادې ، انتخاب ، تصمیم نیونې او واک نیمايي هم شي . بنځه باید د حکومت ، پارلمان ، عدلی او قضایي ارګانونو نیمايي پستونه ډک کړي . پریږده چې د تنګ نظرو سړي سالاره تفکر لرونکو، د حسودو او بي سودو سړیو زړونه وچوي . نور زموڼر د معصومو او ملانکو په شان پاکو بنځو پر مخونو د تیزابو د شیندلو وخت تېر شوی دی . هغوی چې د افغان با عفته نجونو او میرمنو په مخونو یې تیزاب شیندل ، زمانې داسې کاني ورباندې وکړې او داسې تاریخ ته مختوری او شرمنده دي چې نن یې خپلي لوني په لندن او پاریس کې درسونه وایي او په انګریزی غږیږي او په سفارتخانو ګرځي.

جهادی او طالبی ناورین د افغان بنځو پر مخ ځکه بنوونځي تړل چې بنوونځیو د بنځو سترګې خلاصولي . بنځو ته یې ددې وړتیا وربښله چې خپل محرومیت وپېژني او نور پرې نږدي چې د بنځي په نوم له انسانیت او انسانی حقوقو او آزادیو محرومي پاتی شي .

افغان بنځي باید د خپلو مبارزاتو په لړ کې د داسې قوانینو په جوړولو بریالی شي چې په سیاسی ، اقتصادی، ټولنیزو ، فرهنگي ، دیني او حقوقی ډګرونو کې د بنځو انسانی کرامت ، حقوق او آزادی ، فطری استعدادونه او وړتیاوې په رسمیت وپېژني . قوانین هم په یواځي توګه د بنځو آزادی او حقوق نشی عملی کولای ، ددې چارې له پاره باید د ټولني په فرهنگي چاپیریال کې بدلون را منځته شي . د دې ترڅنګ چې افغان دولت باید په بنوونځیو او د زده کړې په بنسټونو کې داسې درسي نصاب را منځته کړي چې د راتلونکی نسل په ذهنیت کې ناوړه دودونه ، بی حقوقي ، بی عدالتي او

نايرابري محكوم كړي ، بنځي بايد د عمل ډگر ته راوځي . ځكه د بنځينه ارزښتونو ايجادول په خپله د بنځو كار دى ، سړي يواځې كولاى شي د بنځو مرسته او د هغوى له ايجاد شوو ارزښتونو څخه ملاتړ او دفاع وكړي .

افغان بنځه له اسارت نه د خلاصون، ازاديو او انسانى حقوقو ته د رسيدو سخته لار په مخكې لري ، خو لومړى گام په دې لور كې پر ځان د باور پيدا كول دي . انسان د ټولو بدلونونو ، پرمختگونو ، اختراعاتو او تمدنونو د ايجاد اصلى عنصر دى . بنځه تر سړي زياتې وړتياوې لري . د بنځي رول په ټولنيز ژوند كې د سړي سالاره بنديزونو د اوسپنيزو پردو تر شا هم د سړيو له روله مهم دى .

هيله ده چې د علومو او تكنالوژۍ گړندۍ او بيسارى پرمختگ به د سړيو انحصاري او سړي سالاره غير عادلانه نقش ته د پاي ټكي كيږدي ، خو د بنځو عدالت غوښتونكى غورځنگ به دا پروسه لا كړندۍ كړي .

زه خپلو افغانو خويندو ته ډاډ وركوم چې ټول بصيرت لرونكى سړي د بنځو د انسانى او برحقه غوښتنو او مبارزاتو ملاتړ كوي .

په پاى كې خپلو وياړلو افغانى خويندو او ميندو او د نړۍ ټولو بنځو ته د مارچ د اتمې د بنځو د نړيوال پيوستون د ورځې په وياړ د خپلو تيريكيو صميمانه مراتب وړاندې كوم .

ماتې دې وي د بنځي په خلاقو او هنرمندو لاسو كې د منځنيو پيړيو زنگ وهلى اټكړي !

ورک او رسوا دې وي د بنځو ضد او منحنط سړي سالاره طالبۍ- جهادى تفکر !

وياړ دې وي پر افغان ميرمنو !